

KROTKOST

Uvodna molitev

5 min

Za molitev uporabimo svečke, lahko dišeče, lahko tudi kadilo. Če smo v adventu, uporabimo tudi adventni venec. Na začetku zapojemo primerno pesem.

Znamenje križa

B1: Iz svetega evangelija po Mateju:

Jezus je rekel svojim učencem: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. Vzemite nase moj jarem in učite se od mene, ker sem krotak in v srcu ponižen, in naši boste počitek svojim dušam; kajti moj jarem je prijeten in moje breme je lahko.« Ko se je povzpел na goro, jim je med blagri povedal tudi: »Blagor krotkim, kajti deželo bodo podedovali« (Mt 11,28-30;5,5).

B2: Jezus, naš Bog. Tvoja ljubezen nam sveti kakor luč v temi. Tvoja dobrota nas razveseljuje kakor prijetna dišava. Tvoja beseda in zgled nas vodita kot najboljša navigacija. Hvala ti za tvojo ljubezen, dobroto, besede in zgled. Prosimo te, da bi ti bili čim bolj podobni in bili v veselje sebi, bližnjim in tebi.

Oče naš. O Gospa moja. Slava Očetu. Znamenje križa

Vstopno mesto

15 min

Uvodno navodilo za vse:

Jezus pravi: »Blagor krotkim,« in: »Učite se od mene, ker sem krotak.« Kaj točneje si predstavljamo pod besedo »krotak« oz. »krotek«?

Za lažje razmišljanje na plakat/tablo skupaj napišemo sopomenke oz. podobne besede ter nasprotja (če je skupina velika, se razdelimo na manjše podskupine).

V odprtem pogovoru zapišemo sinonime (sopomenke) in nasprotja za besedo »krotek«. Pomembno je, da pride do pogovora, v katerem poglobimo razumevanje besede. Po potrebi spodbudimo, da udeleženci razmišljanje podkrepijo s konkretnimi primeri.

Za pomoč voditelju in usmerjanje razmišljanja podajamo nekaj primerov sinonimov in nasprotij ter definicijo iz SSKJ:

⇒ Krotak – sinonimi: pohleven, udomačen, miren, ponižen, rahel, nežen, prijazen, blag, nenasilen, spravljen ...

⇒ Krotak – nasprotja: jezljiv, nasilen, grob, vzkipljiv, prepirljiv, komolčar ...

Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ): krôtek, kroták, krôtka:

1. ki človeka ne napada, mu ne povzroča težav: krotek pes, vol / krotka čreda / ko so se konji izdivjali, so postali krotki / ekspr. zver je bila čisto krotka v njenih rokah
2. ekspr. miren, poslušen, ponižen: krotek in ponižen človek; dobil je krotko ženo; krotek kot jagnje / v trenutku je bila krotka / njen pogled je bil krotek / krotke oči / krotek značaj

Ob koncu pogovora dodamo razlago iz SSKJ.

Oznanilo

15 min

V I. 2022 (28. dec) bomo obhajali 500-letnico smrti sv. Frančiška Saleškega. Kot škof je deloval ob Ženevskem jezeru. Zelo se je trudil za pogovor s protestanti in jih je s svojo dobroto in prijaznostjo mnogo pritegnil v skupnost Cerkve. Bil je izjemen duhovni voditelj, ki je pripomogel, da se je duhovnost iz samostanov razširila med ljudi vseh poklicev. Njegovi knjigi Filoteja in Teotim sta pomembni deli krščanske duhovnosti. Je zavetnik katoliškega tiska. Sv. Janez Bosko si ga je vzel za zgled dobrote in prijaznosti pri vzgojnem delu. Oglejmo si prizor iz njegovega življenja.

Izberemo enega ali oba prizora. Prizor zaigramo ali vsaj preberemo po vlogah. Z udeleženci se lahko tudi vnaprej dogovorimo za igranje prizora.

1. FRANČIŠEK SALEŠKI IN NJEGOV BRAT JANEZ FRANČIŠEK SALEŠKI

Pripovedovalec: Frančiška je na mestu ženevskega škofa nasledil njegov mlajši rodni brat Janez Frančišek, ki ni bil niti najmanj tako potrpežljiv kakor starejši brat. Starejši brat je skušal izučiti svojega mlajšega brata ter si prizadeval, da bi ublažil to nepotrpežljivost, to jezljivost, zaradi katerih je že imel težave z duhovniki in verniki. Nekega dne sta bila oba pri mizi. Janez Frančišek se je pravkar vznejevoljil, ker ga je njegov brat, ženevski škof, pustil nekaj časa čakati, medtem ko je sprejel neko skromno služabnico.

(Oba sedita za mizo in Frančišek odide od mize ter se z mimiko pogovarja z eno od udeleženk. Medtem Janez Frančišek dela geste, ki kažejo, da je jezen in vznejevoljen. Nato se Frančišek usede nazaj za mizo.)

Janez: Ali te moram res vedno čakati s kosilom!? Kaj ne veš, da imam potem pomembne opravke!? Ali nima dan dovolj časa, da sprejemaš goste, da si moral ravno sedaj sprejeti to ženšče!? Saj bi lahko počakala, kot da ima kaj tako pomembnega v življenju, da ne more počakati!

Pripovedovalec: Frančišek je molčal in gledal razguretega brata.

Janez: Na kaj si pravkar mislil?

Frančišek: No, ker že ravno hočeš, bom povedal. Mislim, dragi moj brat, da je neka žena zelo srečna. Ugani, katera bi to bila?

Janez: Morda gospa Fernardina, ki nas vsak teden obiskuje? Ali morda madam Prelepa? Ali katera od drugih prijateljic iz skupine Saleški fan club?

Frančišek: Nisi ugani.

Janez: Katera pa je potem?

Frančišek: Ta presrečna žena je tista, s katero se ti nisi poročil.

Janez: In zakaj?

Frančišek: Zato ker si tako prenagljen in bi jo hitro spravil v težave.

Pripovedovalec: Na srečo je Janez Frančišek občudoval svojega brata že od otroštva in se je skušal zgledovati po njem.

(Prirejeno po: A. Ravier, Učenjak in svetnik Frančišek Saleški, Salve 2010, str. 221-222)

2. SREČANJE FRANČIŠKA SALEŠKEGA IN KALVINOVEGA NASLEDNIKA TEODORJA BEZA

Pripovedovalec: Spomladi 1597 se je Frančišek Saleški osebno srečal s Kalvinovim naslednikom Teodorjem Bezo, s katerim je poskušal doseči spravo med katoličani in protestanti. Razgovor med velikim starcem in mladim proštom je potekal v ozračju vljudnosti in ljubeznivosti.

T. Beza: Gospod, čutim se zelo počaščenega ob toliki vljudnosti, ko se obnašate do mene, kakor sem si že vedno želel od drugih. Nič namreč ne cenim bolj kot preprostost in iskrenost.

Frančišek: Gospod, ali lahko kdo doseže zveličanje v rimski Cerkvi?

Pripovedovalec: Beza si je vzel čas za globlji razmislek in po 15 minutah odgovoril.

T. Beza: Odgovarjam vam pritrdilno. Nedvomno je tako in resnično nikakor ne moremo zanikati, da je rimska Cerkev mati Cerkev.

Frančišek: Če je tako, zakaj ste potem vsilili to reformo s takimi pustošenji, ruševinami, požigi, upori, ropi; pa z umori, uničevanjem cerkva in drugimi številnimi hudodelstvi?

T. Beza: Ne bom zanikal, da vi delate za svoje zveličanje v vaši veri. Toda nesreča je v tem, da vi vznemirjate duše s preveč obredi in težavami; kajti vi govorite, da so dobra dela potrebna za zveličanje, so pa le izraz spodobnosti.

Frančišek: Kaj? Ali lahko zanikate razlog, zaradi katerega je naš Gospod, ki je učil apostole, naj verujejo v poslednjo sodbo, rekel, da bo obsodil hudobne, ker niso napravili dobrih del: "Lačen sem bil in mi niste dali jesti," in tako naprej? Če je to zgolj spodobnost, kako pravite, da bodo tako strogo sojeni, ker jih niso storili?

Pripovedovalec: Tedaj se je Beza raztogotil in se spozabil ter izgovoril več besed, nevrednih kakega filozofa.

T. Beza: *(Z mimiko nakaže svojo jezo in težke besede, ki jih je izrekel Frančišku.)*

Frančišek: Gospod, nisem prišel sem, da bi vas jezil, Bog ne daj! Prišel sem, da bi z vami razpravljal o nekaterih spornih točkah in vam iskreno in v dobri veri razložil svoje majhne ugovore; veselil sem se, da bi slišal vaše mnenje o le-teh. Ko pa vidim, da se vznemirjate, vas prosim, da mi oprostite. Po moji krivdi se to ne bo več zgodilo.

T. Beza: *(še vedno nekoliko pretreseno)* Oprostite mi, g. Frančišek, res sem se prenaglil in grešil v besedah. Človek ni vedno gospodar svojih prvih občutkov. *(popolnoma pomirjeno)* Lepo vas prosim, da se večkrat oglasite pri meni na obisk in pogovor. Zelo bom počaščen, če me boste obiskali.

(Prirejeno po: A. Ravier, Učenjak in svetnik Frančišek Saleški, Salve 2010, str. 221-222)

POGOVOR OB PRIZORU OZ. PRIZORIH:

- Ali prizor dobro prikaže krotkost?
- Kaj me je nagovorilo oz. se mi zdi pomembno?
- Kako bi jaz ravnal/a v takšni situaciji oz. kako ravnam v situacijah, ko me nekdo razjezi?
- Kaj te najbolj razburi oz. razjezi in kakšne načine za obvladovanje jeze uporabljaš?
- Poznaš kakšno osebo, za katero res lahko rečeš, da je krotka, blaga, potrpežljiva?
- Kakšna je razlika med pravo krotkostjo in ustrežljivostjo, pri kateri se uklanjaš vsakemu in nimaš svoje volje? Papež Frančišek v katehezi o krotkosti pravi: »Krotak človek ni ustrežljivec, ampak je Kristusov učenec, ki se je naučil braniti precej drugačno deželo. Brani svoj mir, brani odnos z Bogom, brani svoje darove, Božje darove, ko skrbi za usmiljenje, bratstvo, zaupanje, upanje.« Skušajte najti kakšen primer.

Tematska igra: ubogi črni muc

5 min

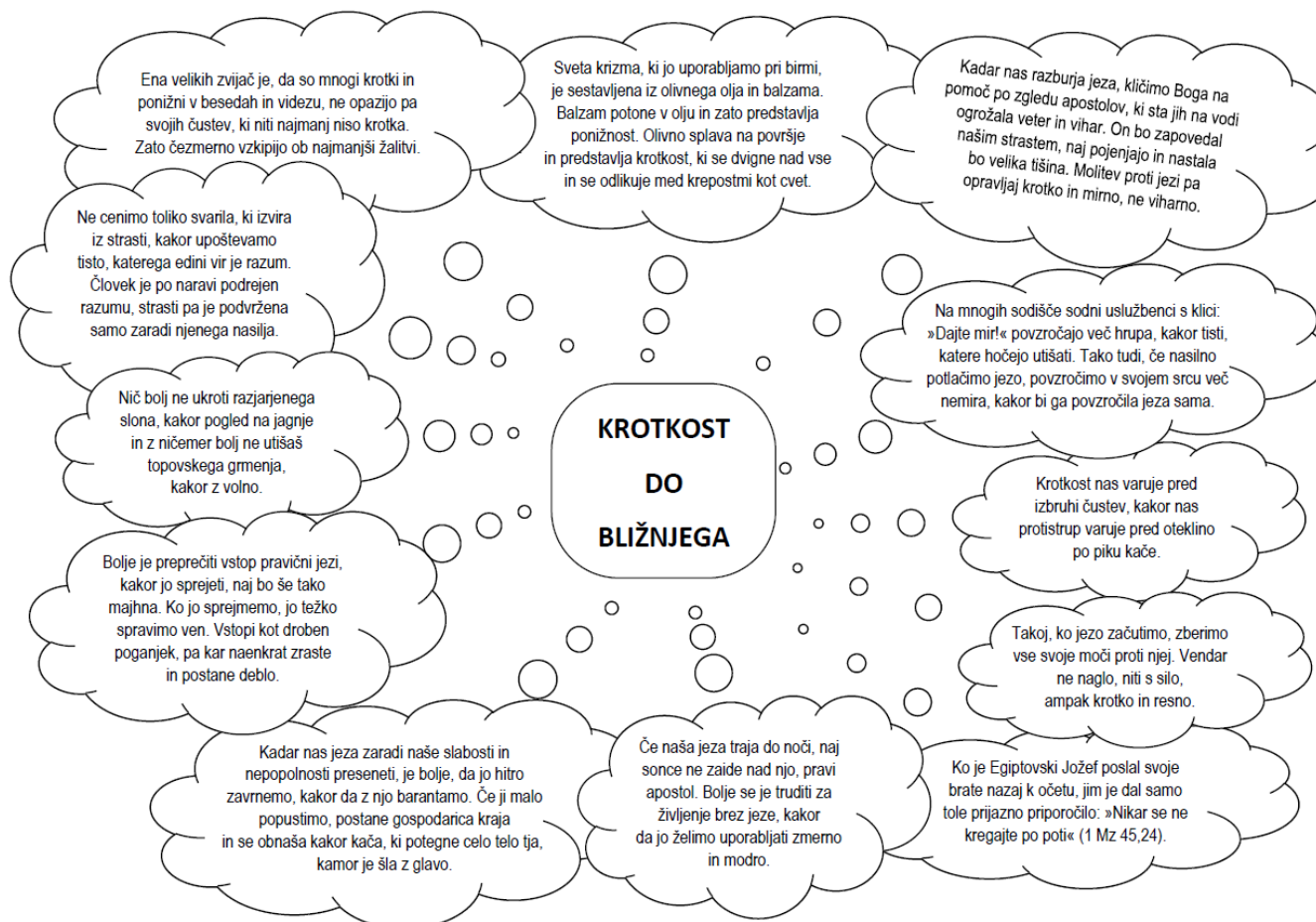
Za sprostitev in prehod na osebno delo igra krotke in prijazne živali.

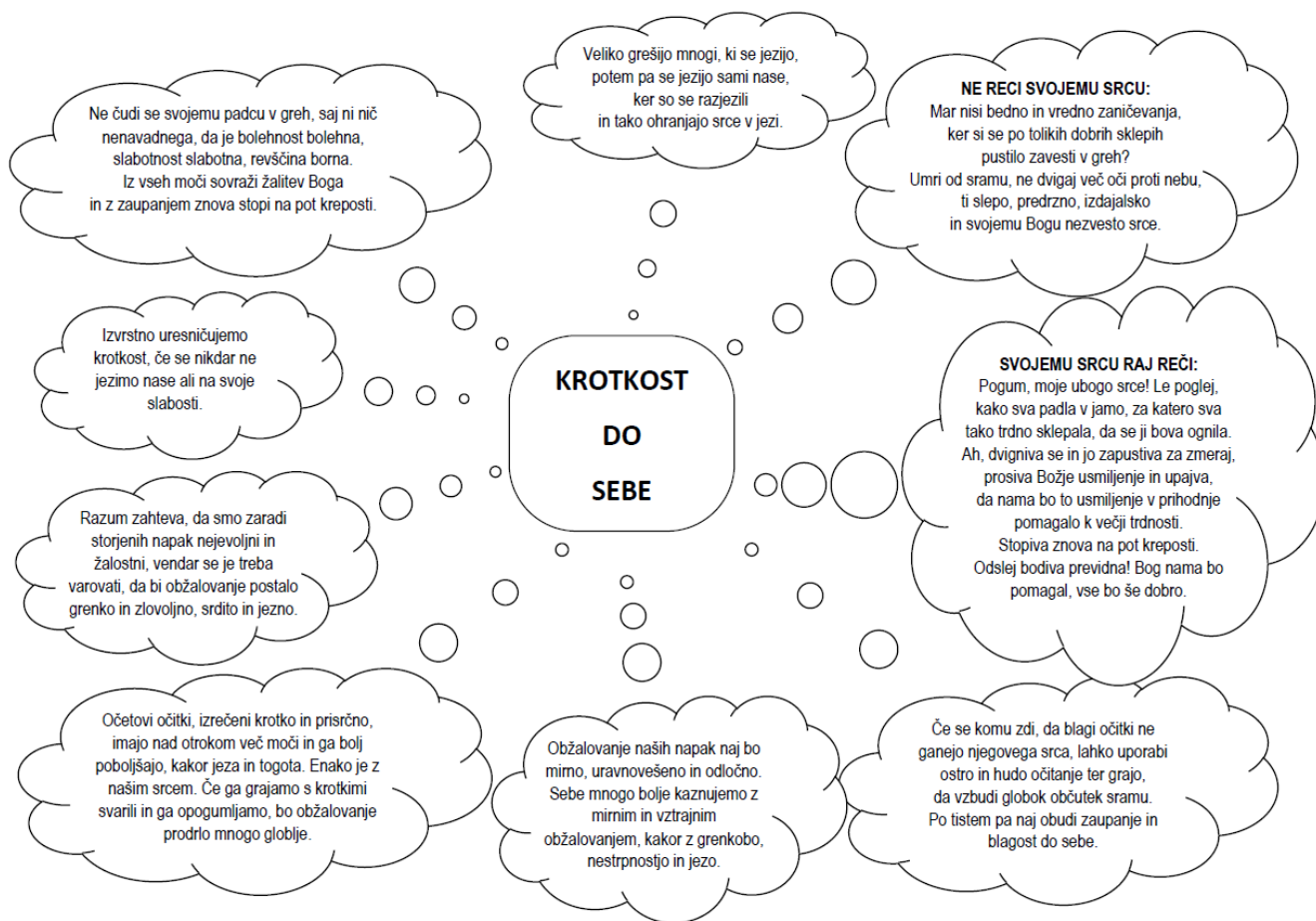
Prostovoljec igra mucka, ki si izbere eno osebo ter pred njo zamijavka s ciljem, da to osebo spravi v smeh. Oseba, pred katero se muc ustavi in zamijavka, ga po mijavkanju poboža po glavi in reče: "Ubogi črni muc." Pred eno osebo lahko muc trikrat zamijavka in je trikrat potolažen. Če muc uspe osebo nasmejati, se vlogi zamenjata – oseba, ki se je zasmejala, postane muc. Če mucu osebe ne uspe nasmejati, poskušati srečo pri drugi osebi.

Dejavnost

15 min

Vsak osebno dobi v roke lista z mislimi Frančiška Saleškega o krotkosti do bližnjega in krotkosti do samega sebe (glej [prilogo](#); misli so vzete iz knjige Filoteja). V tišini vsak osebno prebere misli in si označi tiste, ki ga nagovorijo. Lahko misli oceni s številkami do 1 do 5, lahko si posebej pobarva misli, ki ga nagovorijo. V skupini oz. manjših skupinah si ob koncu osebnega dela podelimo, kaj je vsak razmišljal oz. vsak predstavi misel, ki ga je nagovorila, in morda tisto, s čimer se ne strinja ali mu je nejasno.

Lahko se dodatno pogovorimo o pomenu krotkosti do samega sebe oz. potrpežljivosti s samim seboj pri osebnem napredovanju.

Molitev

5 min

Za molitev vsak udeleženec pripravi zahvalo ali prošnjo v povezavi s tematiko srečanja. Pustimo nekaj trenutkov, da si vsak pri sebi pripravi prošnjo/zahvalo. Tudi če se bodo prošnje/zahvale ponavljale, ni nič narobe. Za uvod in/ali zaključek zapojemo primerno pesem.

Znamenje križa

V knjigi o 7 glavnih grehih beremo naslednji zapis o sv. Frančišku Saleškem. Zapis naj nam bo v spodbudo pri našem napredovanju:

Sv. Frančišek Saleški se ni rodil krotek kot jagnje. Njegova grafološka analiza je pokazala, da je bil v mladih letih zelo nasilen. Ko so mu nekega dne očitali, da ni zadosti strog, je odgovoril: »Da vam po pravici povem, sem se zbal, da sem v četrto ure izgubil tisto malo krotkosti, ki jo že dvajset let kot roso kapljo za kapljo nabiram v posodo svojega ubogega srca.«
(P. Ide in L. Adrian, *7 glavnih grehov*, Emanuel 2019, str. 157).

Udeleženci izrečejo **prošnje/zahvale**, na katere odgovarjamo: Prosim te, usliši nas / Hvala ti, Gospod.

Oče naš, Sveti angel, Znamenje križa.

Avtorja AS 2021-22/1: Jure Babnik in Ana Remic